

Преброяването от 1991 г. би трябвало да осветли този въпрос, тъй като на ромите е дадено правото да идентифицират себе си като такива за пръв път от времето на републиката от междувоенния период. Оказва се, че по-малко от една трета от предполагаемите 400000 роми в Чехословакия се възползват от тази възможност (Plichtova 1993:17). Този нисък процент се обяснява отчасти с "ниското равнище на етническа осъзнатост" (ibid.), но, с много по-голямо основание, с реалистичния страх, че да се етикират в официалните архиви като роми би значело да предизвикват нови бюрократични репресии в бъдеще. Много роми просто решават за по-сигурно да се маскират като чехи, словаци или унгарци.

Ромите са прави да се страхуват от още бъдещи проблеми. Но, в крайна сметка, стратегията за приемане на друга националност се оказва не особено полезна за онези, които живеят в чешките земи, тъй като със създаването на новата държава влезе в сила един внимателно съставен закон за гражданството. Като странно следствие от предишните правилници за гражданство, всеки човек под четиридесет години, чиито родители са регистрирани като словаци, също е считан за словак. В резултат на това почти всички роми, които живеят в република Чехия в началото на 1993 г., са смятани за словашки граждани, независимо от това къде са родени и дори дали изобщо някога в живота си са били в Словакия (Gross 1993; Borger 1994:13).

За да получи чешко гражданство всеки, който не е етнически чех, трябва да подаде специална молба и да отговаря на строги условия. Те включват доказателство за постоянно регистрирано жителство в чешките земи през последните поне две години, липса на криминално досие за последните пет години, липса на висящи съдебни дела в Словакия и никакви дължими данъци в Словакия. Всичко това поставя значителни проблеми пред ромите. Трудностите в придобиването на жителска регистрация не намаляват с края на комунизма и мнозина формално не отговарят на това